

MỤC LỤC

9	Lời mở đầu
10	TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI PHÍA BẮC
12	Khám phá văn hóa Trung du và miền núi phía Bắc
14	Hà Giang
16	Cao Bằng
18	Bắc Kạn
20	Tuyên Quang
22	Lạng Sơn
24	Thái Nguyên
26	Bắc Giang
28	Quảng Ninh
30	Lào Cai
32	Lai Châu
34	Yên Bái
36	Điện Biên
38	Sơn La
40	Phú Thọ
42	Hòa Bình

44	ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG
46	Khám phá văn hóa Đồng bằng sông Hồng
48	Vĩnh Phúc
50	Bắc Ninh
52	Thủ đô Hà Nội
56	Hưng Yên
58	Hải Dương
60	Hải Phòng
62	Thái Bình
64	Hà Nam
66	Nam Định
68	Ninh Bình

70	BẮC TRUNG BỘ
72	Khám phá văn hóa Bắc Trung Bộ
74	Thanh Hóa
76	Nghệ An
78	Hà Tĩnh
80	Quảng Bình
82	Quảng Trị
84	Thừa Thiên Huế

88	NAM TRUNG BỘ
90	Khám phá văn hóa Nam Trung Bộ
92	Đà Nẵng
94	Quảng Nam
96	Quảng Ngãi
98	Bình Định
100	Phú Yên
102	Khánh Hòa
104	Ninh Thuận
106	Bình Thuận

108	TÂY NGUYÊN
110	Khám phá văn hóa Tây Nguyên
112	Kon Tum
114	Gia Lai
116	Đắk Lắk
118	Đắk Nông
120	Lâm Đồng

122	ĐÔNG NAM BỘ
124	Khám phá văn hóa Đông Nam Bộ
126	Bình Phước
128	Tây Ninh
130	Bình Dương
132	Đồng Nai
134	Thành phố Hồ Chí Minh
138	Bà Rịa - Vũng Tàu

140	TÂY NAM BỘ
142	Khám phá văn hóa Tây Nam Bộ
144	Long An
146	Tiền Giang
148	Đồng Tháp
150	An Giang
152	Kiên Giang
154	Cần Thơ
156	Hậu Giang
158	Vĩnh Long
160	Bến Tre
162	Trà Vinh
164	Sóc Trăng
166	Bạc Liêu
168	Cà Mau

170	Về tác giả
-----	------------

LỜI MỞ ĐẦU

Quê nhà mình ở đâu trên bản đồ Việt Nam?
Nơi mình sinh ra và lớn lên có điều gì đặc biệt?

Bạn biết không, đất nước của chúng mình đẹp lắm. Từ những dòng thác tung bọt trắng xóa vùng Tây Bắc đến dòng Cửu Long chở nặng phù sa miền Tây Nam Bộ, từ núi rừng bao la nơi sinh sống của nhiều loài động vật quý hiếm đến vùng hải đảo nơi có những giàn khoan tung bay lá cờ đỏ sao vàng, từ những miền đất cổ kính với bề dày lịch sử đến các thành phố trẻ trung tràn đầy sức sống... tất cả hội tụ trên dải đất hình chữ S tươi đẹp, như một di sản tuyệt vời qua hàng ngàn năm dựng nước và giữ nước mà giờ đây cha ông trao lại cho chúng mình. Hành trình đi dọc theo đất nước từ Bắc vào Nam, lên rừng xuống biển cũng là hành trình khám phá nền văn hóa đặc sắc và đa dạng của cộng đồng 54 dân tộc anh em.

Dù chúng mình đang ở nơi đâu trên dải đất hình chữ S, thì bạn và tôi luôn hiểu rằng con đường mình đang đi, món ăn mình đang thưởng thức, công trình mình đang chiêm ngưỡng đều mang theo dấu ấn của lịch sử, của tinh hoa văn hóa đúc kết từ bao đời. 63 tỉnh thành là 63 vùng đất với vị trí địa lý khác nhau, địa hình, dân tộc, bản sắc văn hóa vì thế cũng chứa đựng những dấu ấn riêng. Tất cả tạo nên những hoa văn đặc sắc, vừa khác biệt, vừa hòa quyện vào nhau, tạo nên vẻ đẹp lung linh của đất nước gấm hoa.

Với mong muốn mang đến một quyển sách chứa đựng kiến thức về địa lý, lịch sử, văn hóa, con người thật gần gũi đến bạn đọc nhiều độ tuổi, đặc biệt mong muốn các bạn học sinh có cái nhìn cụ thể và sống động về mỗi vùng đất, mỗi tỉnh thành trên bản đồ Việt Nam, ê kíp thực hiện đã dành tất cả tâm huyết cho quyển atlas này. Trong từng dòng thông tin, từng hình vẽ, từng mảng màu đều thấm đượm tình yêu đất nước và niềm tự hào là người con của quê hương xứ sở.

ĐẤT NƯỚC GẤM HOA – ATLAS VIỆT NAM, cuộc hành trình khám phá 63 bản đồ tỉnh thành đã ra đời với thật nhiều cảm xúc như thế.

Dù cố gắng, đây vẫn là công trình của một nhóm tác giả, với những sự lựa chọn nhất định nên có thể không bao quát được hết các điểm nổi bật của từng tỉnh thành. Nhóm tác giả rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến từ bạn đọc để nội dung quyển sách được hoàn thiện hơn nữa.

Còn bây giờ, chuyển tàu xuyên suốt dải đất hình chữ S sắp sửa khởi hành. Mời bạn sẵn sàng cho kỳ du lịch thú vị nhất để khám phá đất nước Việt Nam tươi đẹp. Bắt đầu nào!

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Số liệu diện tích và dân số trong quyển sách này được cập nhật từ Công thông tin điện tử các tỉnh thành năm 2022.
Trang web Tổng cục Du lịch Việt Nam.
Trang web Tổng cục Thống kê.
Bản đồ Hành chính Việt Nam, NXB Bản đồ 2004.
Phan Kế Bình, *Việt Nam phong tục*, NXB Hồng Đức 2014.
Toan Ánh, *Nếp cũ: Hội hè đình đám*, NXB Trẻ 2005.
Sơn Nam, *Đình miếu và lễ hội dân gian miền Nam*, NXB Trẻ 2015.
Các trang báo như tuoitre, thanhnien, tienphong, sggp, vnexpress, dantri...

TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI PHÍA BẮC

 Tổng diện tích: 10.137.828 hecta
 Dân số: 14.063.500 người

KHÁM PHÁ VĂN HÓA TRUNG DU VÀ MIỀN NÚI PHÍA BẮC

Nào, chuyến tàu của chúng ta sẽ khởi hành từ Bắc vào Nam. Hãy đến thăm khu vực Trung du và Miền núi phía Bắc trước nhé!

Đây là vùng lãnh thổ ở phía Bắc nước ta, có diện tích rộng nhất, chiếm hơn 30% diện tích cả nước. Tuy nhiên, vì có địa hình nhiều núi cao, giao thông còn khó khăn nên mật độ dân cư ở đây khá thưa thớt. Khu vực này có đường biên giới với Trung Quốc và Lào, cũng là vùng của những đỉnh núi cao nhất nước ta, như đỉnh Fansipan cao nhất Đông Dương. Có đến 20 dân tộc sinh sống ở khu vực này, chủ yếu là Thái, Mường, Dao, H'Mông... ở Tây Bắc; Tày, Nùng, Dao, Mông, Sán Chay ở Đông Bắc, cùng với người Kinh cư trú ở hầu hết các địa phương.

Những điểm nổi bật của vùng phải kể đến đó là:

- Ruộng bậc thang: Ruộng lúa nước được trồng trên địa hình đất dốc của đồng bào dân tộc. Đồng bào lấy nước từ hệ thống “mương – phai – lái – lịn”, tận dụng độ dốc của dòng chảy dẫn nước vào ruộng.

- Ẩm thực rất độc đáo và đa dạng. Tiêu biểu là các món như thắng cố, trâu gác bếp, lợn cắp nách... Bạn nhất định phải ăn thử khi đến đây!

- Ở vùng đất này, bạn còn được thưởng thức các hoạt động văn hóa đặc sắc của các dân tộc vùng cao, như múa sạp, múa xòe, đàn tính, chợ phiên.

Chợ phiên Bắc Hà

Phiên chợ vùng cao tổ chức vào một ngày nhất định, là nơi giao lưu, gặp gỡ, mua bán, trao đổi, sinh hoạt văn hóa của đồng bào vùng cao.

HÀ GIANG

Là tỉnh địa đầu (cực Bắc) của nước ta. Hà Giang rất nổi tiếng với lễ hội hoa tam giác mạch, loài hoa nở rộ vào mỗi cuối tháng Mười, đầu tháng Mười Một hàng năm.

Đặc điểm địa hình: Miền núi cao. Khí hậu: Nhiệt đới gió mùa, có thể rất lạnh vào mùa Đông (2 độ C) và rất nóng vào mùa Hè (40 độ C). Sản vật nổi bật: Chè Shan tuyết, mật ong bạc hà, nấm ngọc cầu. Các dân tộc sinh sống: H'Mông, Tày, Dao, Kinh, Nùng.

- Diện tích: 7.929,48 km²
- Dân số: 870.200 người
- Tỉnh lỵ: Thành phố Hà Giang

CAO NGUYÊN ĐÁ ĐỒNG VĂN

Được UNESCO công nhận là Công viên Địa chất toàn cầu vào năm 2010.

RỪNG THÔNG YÊN MINH

CAM SÀNH

CẢNH ĐỒNG HOA TAM GIÁC MẠCH

Loài hoa đặc biệt ở Hà Giang, hoa màu hồng phớt, rộ vào những tháng cuối năm.

TRẦN

RẪN

CHIM TRĨ

TÊ TÊ

MẬN

CHIM CÔNG

LÊ

KHOAI LANG

NGÔ

ĐẬU

ĐỈNH TÂY CÔN LĨNH

Cao 2.431 mét, được mệnh danh là nóc nhà Đông Bắc.

ĐÈO MÃ PÍ LÈNG

Cung đèo hiểm trở dài 20 km, theo tiếng H'Mông có nghĩa là "sống mũi con ngựa".

XÔI NGŨ SẮC

CỘT CỜ LŨNG CÚ

ONG MẬT

CƠM LAM

RÊU NƯỚNG

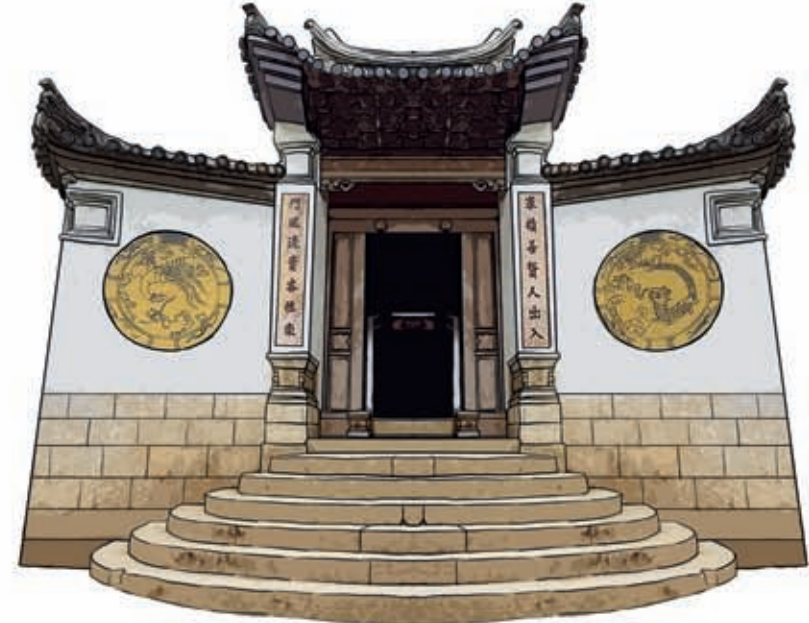
NGƯỜI TÀY

NGƯỜI NÙNG

NGƯỜI H'MÔNG

ĐÌNH VUA MÈO

Còn gọi Đình thự họ Vương, là Di tích Quốc gia hơn 100 năm tuổi, ảnh hưởng kiến trúc Trung Quốc, H'Mông và Pháp.

THỊT TRÀU GÁC BẾP

THẮNG CỎ

Món ăn độc đáo của người H'Mông.